

Styrelsen for Grøn Arealforvaltning og Vandmiljø (SGAV)
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt per mail til: landbrugsstotte-geodata@lbst.dk
Journalnummer 24-812-000038

Høring om udkast til Vejledning om metanreducerende foder 2025

SGAV har sendt Vejledning om metanreducerende foder i høring med meget kort frist. Høringsmaterialet har først været tilgængeligt på høringsportalen fra 28. oktober 2024.

Først og fremmest henviser vi til vores høringssvar til de to bekendtgørelser, der ligger til grund for ordningen. Der er en række væsentlige bemærkninger til ordningens konstruktion, som ikke er blevet imødekommet i høringsprocessen. Det er væsentligt, at SGAV fortsat arbejder på at forbedre ordningen, også til de kommende ansøgningsår.

Landbrug & Fødevarer har nedenstående meget hurtige bemærkninger til høringen. Vi forbeholder os ret til at sende supplerende bemærkninger, hvis vi efterfølgende bliver opmærksom på flere forhold. Vi forventer derfor, at I løbende tilpasser vejledning og informationer på jeres hjemmeside, ikke mindst, hvis der er tale om information, der er relevant for ansøgningsprocessen.

Afsnit 1.1 Hvad er det obligatoriske krav

Tro- og loveerklæring

Her står på side 6: "Som dokumentation på, at dine køer har en fodringsrelateret sygdom eller lidelse, skal du udfærdige en tro- og loveerklæring. Tro- og loveerklæringen skal angive, hvilken malkeko der er undtaget, samt hvilken periode malkekøen er undtaget. Erklæringen skal altid være retvisende og opdateret, da kontrollen af det obligatoriske krav gennemføres som uvarslet besøg i løbet af hele året."

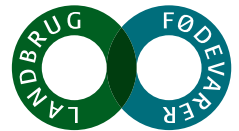
Skal der være én tro- og loveerklæring pr. ko eller kan man gruppere i en erklæring, hvis der er flere køer der skal være undtaget? Er der en særlig blanket, som skal anvendes?

Det er vigtigt, at der i vejledningens afsnit 1.4, afsnit 2 også henvises til, at ansøgeren supplerende skal huske at udfylde tro- og loveerklæringen i forhold til den nationale lovgivning – og at der krydshenvises til afsnit 1.1 hvor dette beskrives.

Hvornår gælder det obligatoriske krav?

Det fremgår af vejledningsteksten, at det obligatoriske krav træder i kraft per 1. januar 2025. Ansøgningsgrundlaget for tilskudsordningen er antallet af køer per 28. oktober 2024.

Det er uklart præcist hvilke kriterier der er afgørende for, om en bedrift skal overholde det obligatoriske krav i 2025, herunder kriteriet om minimum 50 årskøer. Er det antallet af årskøer per 1. januar 2025, der afgør om det nationale krav skal overholdes?

Hvis en bedrift udvider antallet af dyr i løbet af 2025, hvornår bliver bedriften da forpligtet til at overholde det obligatoriske krav for disse dyr?

Krav til goldkøer

Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at kravet til iblanding af fedt i foderet til goldkøer er bortfaldet i forbindelse med høringen af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Vi mener fortsat det er nødvendigt, at kravet til anvendelse af 3-NOP også fjernes for goldkøer.

SGAV har ikke forholdt sig til det faktum, at der stort set ingen undersøgelser findes omkring anvendelse af 3-nop til goldkøer, og at praktikken omkring det er meget kritisk. Der henvises blot til et notat fra Aarhus Universitet, som ikke forholder sig til hverken kritikken eller praktikken.

Det er dog af enorm praktisk betydning, at kravet om Bovaer til goldkøer også forsvinder, eller det i det mindste kan lægges over på de lakterende køer. Dvs. at i stedet for at fodre med Bovaer i 80 dage til lakterende og goldkøer, så kan man vælge at fodre de lakterende køer i fx 84 dage (da goldkøer bidrager med ca. 5% metan-reduktion). Dermed kan man slippe for bøvlet og store risici for fejl dosering til goldkøer.

Her er en lille beregning af et eksempel, der understreger problemet i praksis:

Ud af 100 årskøer er der i gennemsnit 11 goldkøer, som tildeles 100 g mineraler/dag, dvs. $11 \text{ køer} \cdot 0,1 \text{ kg} \cdot 80 \text{ dage} = 88 \text{ kg mineraler per } 100 \text{ årskøer}$. Det svarer til 3-4 sække med mineraler – det bliver voldsomt dyrt at få produceret mineral-foder når man kun skal bruge det antal (normalvis leveres 40-50 sække på en palle).

Ydermere er det udbredt praksis at have goldkøerne opdelt i 2 hold (de to forskellige hold (far off & close up) kræver forskellige mineraler). I disse besætninger er vi nede på at skulle bruge 1,5 til 2 sække mineraler i hvert goldkohold per 100 årskøer (i hele 2025).

Ovenstående øger risikoen voldsomt for over- og underdosering af Bovaer til en gruppe sårbare køer lige før kælvning, som stort set ingen har nogen forsøgsdata på.

Jo mindre besætningerne er, jo større bliver de ekstra omkostninger til goldkomineraler, og desto større er risikoen for fejl-afvejning.

Afsnit 1.3: Hvad dækker det frivillige tilskud og hvem kan søge det?

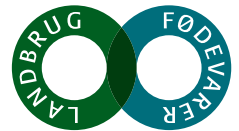
Her står "Du får et tilskud, der svarer til dine afholdte udgifter, hvilket du kan læse mere om tilskudssatserne i afsnit 1.4."

De afholdte udgifter står der ikke noget om i afsnit 1.4, der fremgår kun det beregnede tilskud ved tilsagn.

Teksten i afsnit 1.3 giver derfor ikke mening.

Afsnit 1.4: Hvad kan man få i compensation og tilskud

Afsnittet - særligt tekstdelen – skal læses flere gange før det er til at forstå, hvad det går ud på.

Det foreslås, at afsnittet omstruktureres og suppleres af flere beskrivende underoverskrifter, så det bliver lettere at læse. Fx "Sådan beregnes kompensation og tilskud per dyr"; "Generelt fradrag for dyr i medicinsk behandling"; "Kompensationssats ved fedtfodring"; "Kompensationssats ved fodring med 3-NOP"; "Tilskudssats ved fodring med 3-nop".

Afsnit 2: Sådan er årshjulet

Det er vigtigt, at SGAV bestræber sig på at sende alle tilsagnsbrevene til ansøgerne inden den 31. december 2024, og ikke først til den 31. januar 2025. Det gælder særligt for de ansøgere, der har søgt om tilskud, da en ansøgning om tilskud kræver anvendelse af 3-NOP hele kalenderåret.

Afsnit 3: Hvordan søger du om kompensation og tilskud?

Én eller flere ansøgninger i hvert CVR-nummer?

Det fremgår af teksten på side 12, at "Du skal ansøge med samme CVR-nummer, som din besætning er registreret under i CHR." Det skal præciseres, hvordan det håndteres, hvis en der i ét CVR-nummer er flere besætninger (CHR-numre). Skal der da laves én ansøgning for hvert CHR-nummer, eller skal der laves én ansøgning for hvert CVR-nummer?

CVR-nummer og fuldmagt

Det er ikke nødvendigvis alle CVR-numre, som skal anvendes til ansøgning om kompensation og tilskud, der allerede er registreret i Tast-selv i dag. For CVR-numre, som er nye i Tast selv, er der heller ikke givet fuldmagt til en rådgivningsvirksomhed. Da ansøgningsperioden er kort, er det derfor meget vigtigt, at SGAV sikrer en hurtig behandling af eventuelle fuldmagtsanmodninger.

Overdragelse af tilsagn

Det nævnes, at det er muligt at overdrage et tilsagn til en erhverver, som der er lavet en købsaftale med. Det er vigtigt, at leje- og leasingaftaler sidestilles med købsaftaler.

Der står øverst side 13, at "Erhverver skal leve op til kriterier for at kunne indtræde i tilsagnet,..." Det er uklart hvad "kriterier" betyder. Hvilke kriterier er der tale om? Er det ansøgningskriterierne i støtteordningen – eller er det nogle helt andre kriterier? Det er vigtigt, at det beskrives meget præcist hvad kriterierne er.

Store virksomheder

Det fremgår midt på side 13, at store virksomheder skal beskrive "hvordan situationen ville have været uden kompensationen og tilskuddet". Der er behov for en uddybning af, hvad formålet er med denne beskrivelse. Som Landbrug & Fødevarer har forstået det er formålet at sikre, at tilskuddet har en tilskyndelsesvirkning.

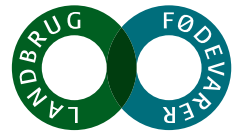
Prioritering af ansøgninger

Landbrug & Fødevarer er fortsat uenig i prioriteringsmodellen. Det er vigtigt, at den ændres, så det sikres, at alle kan få kompensation i en situation, hvor der er overansøgning.

Afsnit 4: Kriterier og forpligtelser for tilsagn

Mangler overskrift for kriterier

Landbrug & Fødevarer går ud fra, at afsnit 4.1-4.3 beskriver kriterier, som støtteansøgeren skal opfylde på ansøgningstidspunktet. Dette fremgår dog ikke tydeligt af vejledningsteksten. Der bør

indsættes et hovedafsnit 4.1 med overskriften "Kriterier for at modtage kompensation og tilskud", hvor de tre afsnit bliver underafsnit.

Du skal være aktiv landbruger (afsnit 4.3)

Det fremgår af teksten, at "Du skal have status som aktiv landbruger for at kunne søge om tilsagn til metanreducerende foder. Det vil sige, at du skal have opnået status som aktiv landbruger på tidspunktet for ansøgningsfristen for fællesskemaet."

Det betyder, at SGAV ikke har imødekommet Landbrug & Fødevarers ønske om at fjerne kravet, da ansøgerne per automatik vil være aktive landbrugere som følge af minimumskravet for søge tilskud til ordningen, hvor en bedrift skal have mere end 50 årskøer. Det betyder, at der potentielt er nye malkekvægbedrifter, der ikke kan søge om tilskud.

Hvis kravet om aktiv landbruger ikke kan undgås, bør kravet om aktiv landbruger alene gælde for den periode hvor der anvendes fodertilsætning – det vil sige i 2025. Så bliver det aktiv landbruger status i 2025 der er afgørende (dette er særligt vigtigt for nye bedrifter, som ikke er aktive landbrugere i 2024, fordi bedriften er oprettet efter ansøgningsfristen).

I bekendtgørelsesudkastet § 7 er der alene angivet, at man skal være aktiv landbruger. Der er ikke angivet, at det skal være på basis af ansøgningen for Fællesskemaet.

Imidlertid står der nu i vejledningen følgende:

"Vi indhenter oplysninger fra Fællesskemaet om din status som aktiv landbruger. Du kan læse mere om reglerne for at være aktiv landbruger i vejledning for grundbetaling."

Det er vigtigt, at SGAV ikke validerer alene på baggrund af indsendelse af fællesskemaet for 2024. Der kan være malkekvægbedrifter, som ikke har indsendt Fællesskemaet for 2025, hvis de fx ikke har jord og de ikke har ansøgt om koblet støtte. Hvis det er eksisterende bedrifter, vil de dog uden problemer opfylde kriteriet om, at have været medlem af register for gødningsregnskab senest på ansøgningsfristen. Det er vigtigt, at der tages hensyn til dette i vurderingen af, om en ansøger er aktiv landbruger. Dette bliver endnu mere vigtigt i 2025, hvor det ikke er nødvendigt at indsende fællesskemaet for at tilmelde sig de koblede støtteordninger på ny.

I udkast til bekendtgørelse for grundbetaling m.v. for 2025, som netop er sendt i høring, er der indarbejdet ændringer til definitionen af en aktiv landbruger. Det er vigtigt, at dette også nævnes i vejledningsteksten.

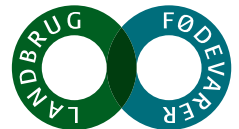
Udgifterne skal være afholdt, før du søger om tilsagn (afsnit 4.4.1)

Det skal supplerende beskrives, hvordan man forholder sig til dette kriterie, hvis man selv har dyrket fx raps som skal anvendes til iblanding af fedt i foderet. Det er fortsat en udfordring, at kontrakter om indkøb af fodermidler ikke må indgås før efter ansøgningstidspunktet. Det må være tidspunktet for afholdelsen af udgiften der er afgørende.

Økonomiske forhold (afsnit 4.4.2)

Det skal tydeliggøres, at der beskrives tre forskellige kriterier i dette afsnit.

Et af kriterierne er følgende: "Du må ikke have modtaget EU-støtte eller nationalt finansieret støtte til de samme støtteberettigede udgifter, der bliver ansøgt om kompensation for og tilskud til."

Der ønskes en præcisering af, hvilke former for tilskud der tænkes på.

Det fremgår også, at "Moms kan kun indgå i kompensationen eller tilskuddet, hvis denne bæres endeligt af dig som støttemodtager"

Landbrug & Fødevarer henviser her til kommentarerne til bekendtgørelsen, hvor det pointeres, at dette er unødvendigt at medtage i en dansk kontekst, hvor der altid er tale om erhvervsdrivende, der har fradrag for moms. Alternativt (hvis det ikke kan undgås at medtage formuleringen) kan det skrives som: "Moms kan ikke indgå i kompensationen eller tilskuddet, medmindre denne bæres endeligt af dig som tilsagnshaver."

Du er forpligtet til at overholde det obligatoriske krav for at modtage kompensation (afsnit 4.6.1)

Der nævnes en række krav, som ansøgeren skal opfylde i delafsnit 4.6.1. Disse krav bør opstilles i punktform, så det er nemmere at danne sig overblik. Det er vigtig information, som også bør nævnes i selve tilsagnsbrevet.

Det bør supplerende fremgå, om det har konsekvenser i forhold til den nationale lovgivning, hvis det obligatoriske krav ikke overholdes (bøder m.v.).

Afsnitshenvisninger i afsnit 4.6.3

Afsnitshenvisningerne i teksten er forkerte og skal rettes.

Afsnit 5: Hvordan søger du om udbetaling?

Midt i det indledende afsnit står der følgende sætning: "Du kan maksimalt anmode om udbetaling for det antal køer og antal kg tørstof pr. årsko, som fremgår af dit tilsagn, og aldrig til mere end tilsagnsbeløbet."

Uagtet, at Landbrug & Fødevarer er uenig i, at tilskudsordningen er lavet på denne måde, da det blandt andet ikke giver mulighed for at få tilskud til alle køer, hvis bedriften udvides i løbet af 2025, og hvis foderforbruget er større end først antaget, er det vigtigt, at netop denne sætning står helt tydeligt i vejledningen. Fx ved at den starter på en ny linje – og at den efterfølgende sætning også starter på en ny linje.

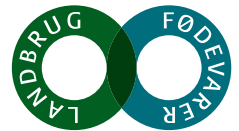
Dokumentation ved ansøgning om udbetaling (afsnit 5.1)

Der er ikke overensstemmelsen mellem listen over krav til dokumentation på side 18:

"1) foderplaner 2) dokumentation for årets mælkeydelse 3) faktura for indkøbte fedtrige fodermidler, hvis de er anvendt til at opfylde det obligatoriske krav 4) dokumentation for dyrkning af fedtrige fodermidler, hvis de er anvendt til at opfylde det obligatoriske krav. Det vil vi kontrollere gennem din ansøgning i Fællesskemaet, hvor vi tjekker at du har dyrket tilstrækkeligt foder til at opfylde det obligatoriske krav 5) faktura og indlægssedler for indkøbte fodertilsetningsstoffer, der indeholder aktivstoffet 3-NOP, hvis de er anvendt til at opfylde det obligatoriske krav 6) faktura og indlægssedler for indkøbte fodertilsetningsstoffer, der indeholder aktivstoffet 3-NOP, hvis du har et tilsagn om tilskud."

og angivelsen af dokumentation på side 16:

"Det indebærer dokumentation for indkøb i form af fakturaer og fysisk lagerbeholdning, samt anden dokumentation for anvendt dosis og fodermængde, det kan for eksempel være blanderecepter,

foderplaner, foderkontroller, opgørelser over forbrugt foder, analyser eller anden tilsvarende dokumentation. Vi anbefaler, at du bevarer den dokumentation, som du har indsendt sammen med din udbetalingsanmodning til SGAV.”

Der bør ensrettes, så der ikke opstår misforståelser om, hvilken dokumentation der skal medsendes og opbevares på bedriften.

Krav til opbevaring af dokumentation

I udkastet til bekendtgørelse er der angivet i §§ 9 og 11, at der skal opbevares dokumentation i 10 år. Det er også angivet i indholdsfortegnelsen afsnit 4.6.5. Der er imidlertid ikke et sådant afsnit i vejledningen. Det er forhåbentlig udtryk for, at det frafaldes, at man skal gemme i så lang tid, jf. vores kommentarer til høringen af bekendtgørelsen. Men det bør angives i vejledningen, hvor lang tid dokumentation skal gemmes på bedriften.

Afsnit 6: Kontrolbesøg

Dokumentation for fodring

Foderkontroller anvendt som dokumentation i forbindelse med en fysisk kontrol, vil give udfordringer. Foderkontrollerne laves ikke for at dokumentere, men for at tjekke, om der rammes rigtigt. Man kan derfor nemt komme i en situation, hvor en ansøger rammer 59 mg 3NOP eller 47 g fedtsyrer i enkelte foderkontroller over året. Her tænkes der også på dem med automatiske foderovervågningssystemer, som genererer 365 foderkontroller på et år, som kan være mere eller mindre misvisende, specielt på baggrund af tørstofindhold i grovfoderemnerne.

Det er derfor vigtigt, at der ikke gives underkendelser på baggrund af de løbende udsving, der kan observeres i foderkontrollerne i forbindelse med en fysisk kontrol. Det væsentlige er, at ansøgeren samlet set opfylder kravet i kalenderåret.

Kontrol før påbegyndt fodring med 3-NOP

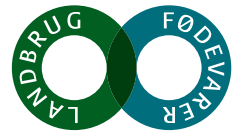
Herudover kan der komme kontrol før ansøgeren er begyndt at fodre med 3-NOP. Der står i vejledningsteksten, at ansøgeren skal kunne dokumentere, at ansøgeren er gået i gang med at forberede fodringen. Hvis ansøgeren først skal bruge 3-NOP i sidste 1/3 af 2025, og der kommer kontrol i starten af året, så har ansøgeren ikke nødvendigvis indkøbt 3-NOP endnu, og der vil ikke være lavet en foderplan.

Derfor er det meget væsentligt, at der tages hensyn til dette i kontrollen, og at det ikke medfører en underkendelse, hvis forberedelsen endnu ikke er påbegyndt. Det væsentlige er, at ansøgeren samlet set opfylder kravet i kalenderåret.

Afvikling og varsling af kontrolbesøg

Kontrol er en støttebetingelse, men det er væsentligt, at den sker retssikkerhedsmæssigt forsvarligt og på en vejledende og dialogsøgende facon, hvor kontrolløren ved kontrollens start legitimerer sig og gør landmanden opmærksom på pligter og rettigheder i forbindelse med kontrollen, herunder, at han har ret til at hidkalde en bisidder.

Landbrug & fødevarer vil gerne kvittere for, at styrelsen i vejledningen har beskrevet, at styrelsen har fokus på at have en god dialog ved kontrolbesøg (afsnit 6.3), og at vejledningen f.eks. også indeholder en beskrivelse af det grundlæggende princip om, at parten har ret til at lade sig repræsentere eller bistå over for forvaltningen, herunder, at man har ret til at bedekontrolløren om

at vente med at starte kontrollen, til en repræsentant eller bisidder (fx konsulent eller dyrlæge) ankommer og deltager i kontrollen, jf. afsnit 6.4.

Landbrug & Fødevarer finder det derimod forkert, at afsnit 6.2. indeholder et generelt udgangspunkt om ikke-varsling af kontroller. Landbrug & Fødevarer må her – som udtrykt ved flere tidligere lejligheder – gøre opmærksom på, at vi finder, at formuleringen og iagttagelsen af udgangspunktet om varslingsregler (i retssikkerhedsloven) tillægges et forkert udgangspunkt. Det skal nødvendigvis være en konkret vurdering, hvorvidt formålet med kontrollen forspildes. Derfor er formuleringen af afsnittet for vidtgående, da den ikke giver indtryk af, at styrelsen konkret i kontrolsituationer sikrer, at balancen er på plads mellem hensynet til privatlivet og at hensynet til kontrol med om lovgivningen bliver overholdt. Udgangspunktet i retssikkerhedsloven er, at kontrolbesøg varsles senest 14 dage, inden kontrollen gennemføres, medmindre formålet med kontrollen dermed forspildes, jf. lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, jf. lovekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019.

Landbrug & Fødevarer er naturligvis opmærksom på, at EU-retlige krav kan føre til, at udgangspunktet om varsling og/eller varslingsens længde kan fraviges, men disse krav er også underlagt proportionalitetsbetragtninger, og det er Landbrug & Fødevarers holdning, at de muligheder, der er for varslede kontrolbesøg inden for rammerne af EU-lovgivningen, skal udnyttes i videst muligt omfang, så der sker forudgående varsling, hver gang formålet med kontrollen derved ikke konkret kan antages at forspildes.

Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse kan man heller ikke komme uden om at tage udgangspunkt i retssikkerhedsloven som jo indeholder en samlet regulering af en række spørgsmål om forvaltningsmyndigheders fremgangsmåde i tilfælde, hvor myndighederne foretager kontrol- og tilsynsbesøg.

En varslet kontrol skaber det bedste grundlag for begge parter, da det vil sikre, at de rette personer er til stede og at de rette papirer er fundet frem.

Afsnit 7: Administrative sanktioner

Beskrivelse af sanktionsprincipper og eksempler på administrative sanktioner

Landbrug & Fødevarer savner forsat (jf. bemærkninger til bekendtgørelsen) en mere præcis beskrivelse af, hvordan overtrædelser af forpligtelser bliver sanktioneret. I forbindelse med en mere uddybende beskrivelse af dette, ønskes det også, at der indsættes eksempler i vejledningen på, hvordan der pålægges administrative sanktioner ved overtrædelser af forpligtelser.

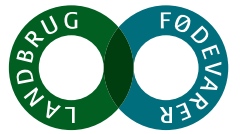
Hvilke forpligtelser skal du overholde (afsnit 7.2)

I udkastet til bekendtgørelse § 19 fremgår det, at støtten "kan nedsættes". Derfor bør der justeres i teksten i vejledningen, så der står:

"For at modtage kompensation, skal du overholde det obligatoriske krav. Ved manglende opfyldelse af det obligatoriske krav kan kompensationen f.eks. blive nedsat med **op til** 100 procent, med mindre **(slette komma)** der er særlige forhold, der gør sig gældende."

Afsnit 8: Tilsagnsbrev

Tilsagnsbrevet bør også indeholde en beskrivelse af grundlæggende forpligtelser for ansøger, så det er samlet overskueligt.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard
Chefkonsulent